

7. SINIF 1.DÖNEM 1. ÜNİTE SOSYAL BİLGİLER DERS NOTLARI

1. ÖĞRENME ALANI: BİREY ve TOPLUM

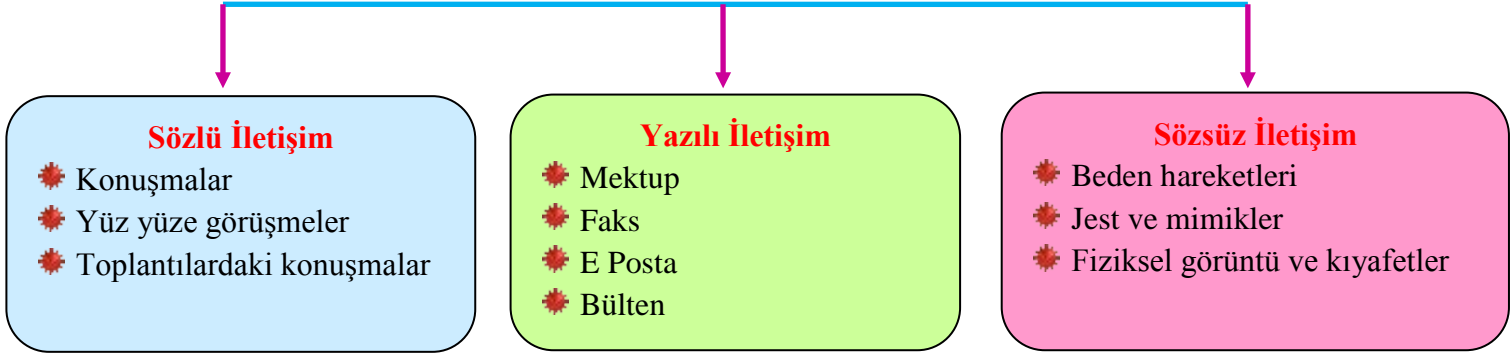
İNSANDAN İNSANA GİDEN YOL (1.öğrenme alanı-1.kazanım)

İLETİŞİM BİR SANATTIR

İletişim: Duygu, düşünce ve bilgilerin her türlü yolla başkalarına aktarılmasına iletişim denir.

İnsanlar iletişim konusunda diğer canlılara göre daha üstündürler. Çünkü insanlar konuşma, dinleme, isteklerini ve duygularını ifade edebilme ve karşısındakini anlayabilme becerilerine sahiptirler. Bu beceriler, insanlara, iletişimi geliştirme imkanı tanımıştır. **İletişimin temelinde de etkileşim vardır**

İLETİŞİM ÇEŞİTLERİ

Etkili iletişim, kişinin gelişimine katkı sağladığı gibi topluma uyumunu da etkiler. Bu yüzden konuşmacı veya dinleyici olduğumuz durumlarda, etkili iletişime engel olacak tutum ve davranışlardan kaçınmalıyız.

İletişim kurmada, konuşmak kadar dinlemek de önemlidir. **İnsanlar arasındaki iletişimsizliğin birçoğu dinlememekten kaynaklanmaktadır.** Oysa dinlemek, insanların birbirlerini daha iyi anlamasını sağlamaktadır.

Etkili İletişimi Olumsuz Etkileyen Sorunlar

Konuşmacıdan kaynaklanan sorunlar	Dinleyiciden kaynaklanan sorunlar
<ul style="list-style-type: none"> ❖ İyi hazırlanmamış konuşma metni ❖ Eksik bilgi ve mesaj verme ❖ Yanlış anlaşılmaya neden olacak ifadeler kullanma ❖ Aynı ses tonu ile sıkıcı konuşma ❖ Dinleyiciye karşı ön yargılı olma ❖ Dinleyicinin seviyesine uygun konuşmama	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dikkatsiz dinleme Konuşmacıyı sözünü kesmeden dinler. ❖ Bilgi eksikliği ❖ Ön yargılı dinleme ❖ Geri bildirim yapmama ❖ Yetersiz algılama, yanlış yorumlama ❖ Soru sormama

İLETİŞİMİN GÜCÜ (1.öğrenme alanı-2.kazanım)

OLUMLU İLETİŞİMDE DİKKAT EMEMİZ GEREKEN DURUMLAR

- Konuşurken karşımızdaki insanı başkalarıyla kıyaslamamak
- Anlatmak istediklerimizi açık bir dille ifade etmek
- Beden dilini etkili bir biçimde kullanmak
- İnsanları yargılamadan konuşmak ve dinlemek
- Empati kurmak

Olumlu İletişimi Engelleyen Faktörler

- ✓ Önyargılı olmak.
- ✓ Emir vererek konuşmak.
- ✓ İnsanların ifadelerini önemsememek.

- ✓ İnsanları başkalarıyla kıyaslamak.
- ✓ Suçlayıcı ifadeler kullanmak.
- ✓ İnsanların dış görünümüyle alay etmek.

Empati: İnsanın kendisini karşısındakinin yerine koyarak onun duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlamaya çalışmasına empati denir.

İyi bir dinleyici, iletişim kurduğu kişinin yalnızca söylediklerine değil ; yüz ifadesine (mimik), el- kol hareketlerine (jest) ve ses tonuna da dikkat eder. İletişimde en önemli unsurlardan biri de iyi bir dinleyici olmaktır.

Sen Dili: Kişiler arası ilişkilerde kullandığımız yargılayıcı, suçlayıcı sözlerin kullanıldığı **iletişimi olumsuz** etkileyen duruma sen dili denir.

Ben Dili: Kişinin kendi duygu ve düşüncelerini ifade ederek iletişim kurduğu ve **iletişimi olumlu** etkileyen duruma ben dili denir.

Sen Dili'nin özellikleri	Ben Dili'nin özellikleri
<ul style="list-style-type: none"> ✱ “Sen”le başlar veya “sen”le biter. ✱ Yargılayıcı, eleştirici ve suçlayıcı olabilir. ✱ Öfke, kızgınlık, duyguları taşıyabilir, emredici olabilir.	<ul style="list-style-type: none"> ✱ “Ben”le başlar veya “ben”le biter. ✱ Bireyin duygu ve düşüncelerini ortaya koyar. ✱ Anlaşmazlıkları azaltır, konuşan kişiyi rahatlatır.
Sen diline örnek cümleler	Ben diline örnek cümleler
<ul style="list-style-type: none"> ✱ Dün akşam neredeydin sen ? ✱ Okula neden geç kaldın ? ✱ Sen, beni hiç anlamıyorsun ! ✱ Ben gelene kadar, burada bekleyeceksin ! ✱ Verdiğin sözleri neden yerine getirmiyorsun ?	<ul style="list-style-type: none"> ✱ Sorumluluklarını yerine getirmemene çok üzülüyorum. ✱ Bu sabah seni göremeyince merakta kaldım. ✱ Derslerine çalışmaman beni kaygılandırıyor. ✱ Bu konuda sana hak veriyorum.

HIZLI İLETİŞİM GÜÇLÜ TOPLUM (1.öğrenme alanı-3.kazanım)

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE İLETİŞİM ARAÇLARI:

1- Duman 2- Posta güvercini 3- Telgraf 4- Telefon 5- Radyo 6- Televizyon 7- Bilgisayar 8- Cep telefonu 9- İnternet 10- Akıllı Telefon

KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI

Basın: Gazete, dergi ve kitap gibi yazılı ve basılı iletişim araçlarına basın denir.

Medya: Televizyon, radyo ve internet gibi görsel ve işitsel iletişim araçlarına medya denir.

Her türlü bilginin insanlar hızlı bir şekilde ulaşmasını sağlayan basın ve medya doğru, dürüst, hızlı ve tarafsız (objektif) olmalıdır.

Basın ve medya özgür olmalıdır. Görevlerini yerine getirirken hiçbir kişi grup ya da kurumun etkisi altında kalmamalıdır. Ancak bu özgürlük, kişilerin özel yaşamlarını olumsuz yönde etkileyecek şekilde sınırsız olmamalıdır.

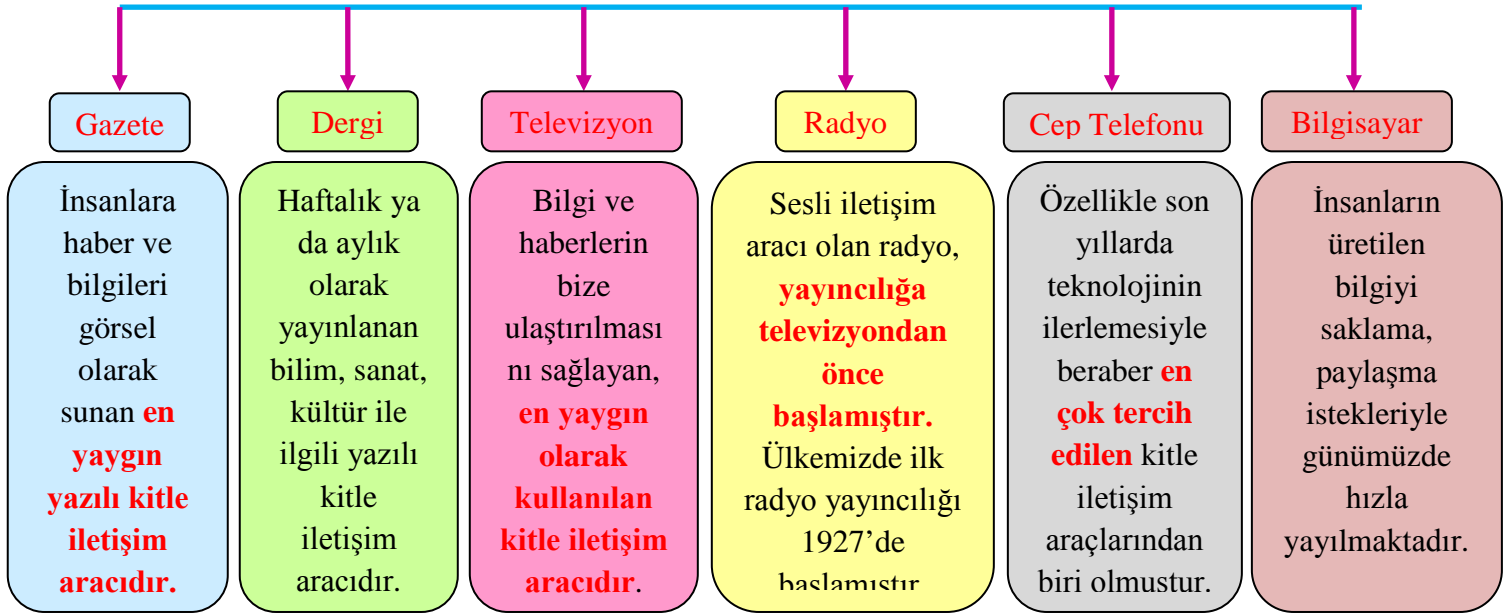
Kitle İletişim Araçları: Yazılı, sesli ya da görsel yapıtların dağıtımını ya da yayımını sağlayan her türlü teknik iletişim araçlarına kitle iletişim araçları denir.

Kitle iletişim araçlarının zamanla gelişmesi ve yaygınlaşması, insanlar arasındaki bilgi alışverişini artırmakta ve hızlandırmaktadır.

Kitle iletişim araçları farklı insanların, toplumların ve kültürlerin birbirlerini daha iyi tanımasını sağlamakta ve insanlar arasındaki etkileşimi artırmaktadır.

Genel ağ üzerinden e-egitim, e-ticaret, e-market, e-devlet, e-bilet, bankacılık ve sağlık hizmetlerinde iletişim kurulmaktadır.

KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI

İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜ (1.öğrenme alanı-4.kazanım)

Aşağıda anayasamızda belirtilen basın hürriyeti, özel hayatın gizliliği ve konut dokunulmazlığı ile ilgili maddelere yer verilmiştir.

Düşünceyi Açıklama ve Yayma Hürriyeti (Madde 26) Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir.

Özel Hayatın Gizliliği (Madde 20)

Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayat ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.

Konut Dokunulmazlığı (Madde 21)

Kimse kimin konutuna dokunulamaz. Çeşitli nedenlerle yasayla yetkili kılınmış kurumların yazılı emri bulunmadıkça; kimse kimin konutuna girilemez, arama yapılamaz ve buradaki eşyaya el konulamaz.

Haberleşme hürriyeti (Madde 22)

Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır. Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; haberleşme engellenemez ve gizliliğine dokunulamaz.

Özgürlükler	Temel Hak Ve Özgürlüklerimizin Kısıtlanabileceği Durumlar
<ul style="list-style-type: none"> ✓ İnsanlar özgürlüklere doğuştan sahiptir. ✓ Özgürlüklerin korunması ve kullanılması devletin görevidir. ✓ Vazgeçilmez ve devredilmez haktır. ✓ Yasalarla koruma altına alınmıştır. Kişi hak ve hürriyetleri anayasamızda yer aldığından devlet, bu hakların uygulanmasından sorumludur.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Savaş hali ✓ Seferberlik hali ✓ Sıkıyönetim ilanı ✓ Olağanüstü hal ✓ Kamu sağlığı ve güvenliğini tehdit eden durumlar

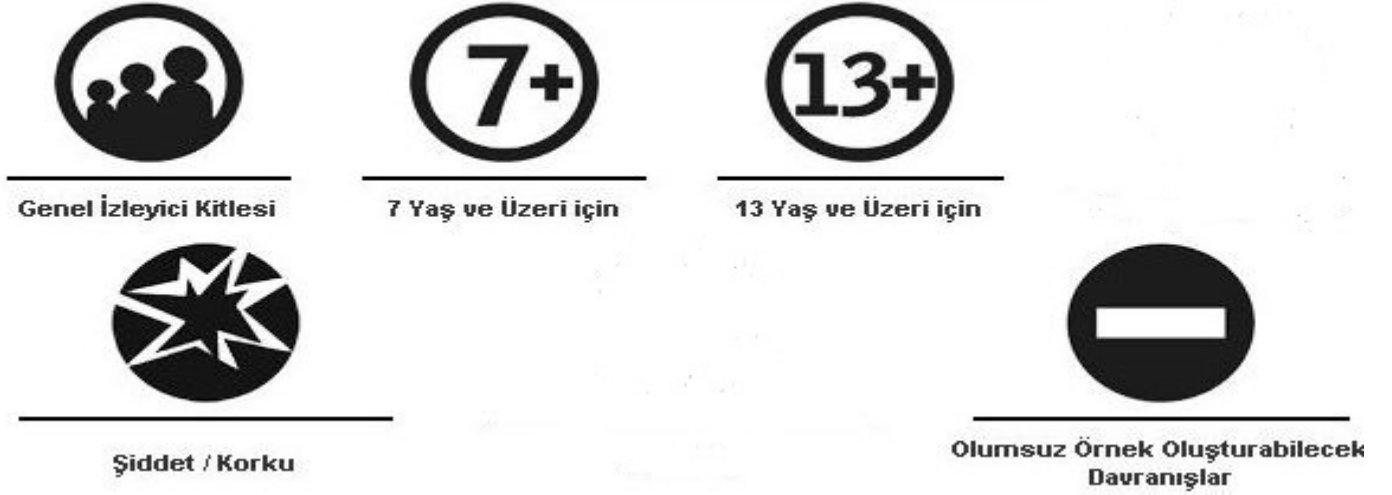
Medya ve Basın Yayın Kuruluşlarının Uyması Gereken İlkeler

- Doğru haber yapma ve yayma
- Tarafsız olmak
- Özel hayata saygılı olmak

Çocuk Hakları Sözleşmesinde Kitle İletişim Özgürlüğü Maddeleri

- Taraf devletler görüşlerini oluşturma yeteneğine sahip çocuğun kendini ilgilendiren her konuda görüşlerini serbestçe ifade etme hakkını bu görüşlere çocuğun yaşı ve olgunluk derecesine uygun olarak gereken özen gösterilmek suretiyle tanır. **(Madde 12)**
- Çocuk düşüncesini özgürce açıklama hakkına sahiptir. Bu hak ülke sınırları ile bağlı olmaksızın yazılı, sözlü, basılı, sanatsal biçimde veya çocuğun seçeceği başka bir araçla her türlü haber ve düşüncelerin araştırılması, elde edilmesi ve verilmesi özgürlüğünü içerir. **(Madde 13)**
- Taraf devletler kitle iletişim araçlarının önemini kabul eder. Çocuğun özellikle toplumsal, ruhsal ve ahlaki esenliği ile bedensel ve zihinsel sağlığını geliştirmeye yönelik çeşitli ulusal ve uluslararası kaynaklardan bilgi ve belge edinmesini sağlarlar. **(Madde 13)**

Toplunun, özellikle gençlerin ve çocukların; televizyon yayınlarının olası zararlı etkilerinden korunması için **RTÜK (Radyo Televizyon Üst Kurulu)** tarafından yaptırılan akıllı işaretler şunlardır:

Tekzip: Basın yayın organlarında hakkımızda gerçeğe aykırı bir yayın yaptığı zaman bu durumun mahkeme yoluyla düzeltilmesine tekzip denir.

**DERS NOTU, TEST, ETKİNLİK, BULMACA
PDF DÖKÜMANLARI ve VİDEOLARI İÇİN
AŞAĞIDAKİ YOUTUBE LİNKİNE
TIKLAYINIZ.**

**[https://www.youtube.com/channel/UC10r3pDH
Wk-0kstFT-ggI0g?view_as=subscriber](https://www.youtube.com/channel/UC10r3pDH
Wk-0kstFT-ggI0g?view_as=subscriber)**

KANAL ADI:
Sosyal Hocası Mustafa

Mustafa KARAKUŞ
Av Yayınları Soru Yazarı

AV
AKILLI VERSİYON
YAYINLARI

** Sosyal Hocası Mustafa**